

Bekæmpelsesvejledning til invasive arter

Kæmpebjørneklo

Kæmpebjørneklo kan blive 2-5 meter høj og kan udover sin enorme størrelse kendes ved dens fligede og stærkt takkede blade samt hvide blomster, der sidder i 50 cm brede skærme i toppen af stænglen. Blomstringen sker fra juni-august. Fra juli danner kæmpebjørnekloen frø, hvor den i gennemsnit sætter 20.000 frø pr. plante.

I kan læse mere om kæmpebjørneklo her: [Kæmpebjørneklo - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](https://mst.dk/kampebjorneklo)

Bekæmpelse af kæmpebjørneklo:

Kæmpebjørneklo bekæmpes bedst ved at grave roden op et stykke under jordoverfladen, hvorefter planten smides ud i småt brændbart i en lukket gennemsigtig pose (**Vigtigt:** Invasive arter må ikke komme i haveaffald, det kan føre til spredning af frø, hvilket er ulovligt). Der kan bekæmpes løbende, men vigtigst er det at planterne fjernes før frøsætning.

OBS: Kæmpebjørnekloens saft er giftig, og man skal undgå hudkontakt med planten. Plantesaften gør huden ekstremt følsom over for sollys, hvilket kan føre til alvorlige forbrændinger. Det er derfor vigtigt, at al håndtering med planten foregår med forsigtighed.

Gode råd til at undgå forbrændingsskader:

- Tag vandtæt tøj på, der dækker hele kroppen inkl. vandtætte arbejdshandsker
- Smør et tykt lag solcreme på bar hud, der ikke kan beklædes eller er i risiko for at få plantesaft på sig (ansigt, håndled, ankler)
- Brug altid solbriller, når du bekæmper kæmpebjørneklo

Japan-/kæmpe pileurt

Japan-pileurt er en 1-3 meter høj flerårig urt, der danner tætte bestande med ca. 80 skud per kvadratmeter. Stænglerne er rødplettede, hule og inddelt i led som bambus, og så har planten et stort, vidtforgrenet rodnet. Blomsterne dannes i aks og er små og hvide.

Kæmpe-pileurt er betydelig højere end japan-pileurt og har større blade (ca. 15-30 cm). Kæmpe-pileurt har hjerteformet bladbasis, mens japan-pileurt har en lige afskåret bladbasis. Desuden er bladenes midtribbe ofte rødlig hos kæmpe-pileurt, mens den hos japan-pileurt er lys grøn.

I kan læse mere om japan-/kæmpepileurt her: [Japan-/kæmpepileurt - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](http://Japan-/kæmpepileurt - Miljøstyrelsen (mst.dk))

Bekæmpelse af Japan-pileurt:

Bekæmpelsen foregår ved at bestanden slås ned i vækstsæson. Metoden Aarhus Kommune bruger er, at planterne slås ned omkring d. 1. juni, 15. juli og 15. august de første 3 år. Derefter intensiveres slåningen gradvist indtil år 6, hvorefter populationen oftest vil være bekæmpet. På den måde vil rødderne med tiden udpines og planterne dø fuldkommen hen.

Trods processen tager flere år, er der på denne måde størst sandsynlighed for succes. Dette kræver selvfølgelig, at man er vedholden hvert år.

Slåningen kan enten gøres ved hjælp af le, saks eller buskrydder med fast klinge. Efter bekæmpelse kan japan-pileurt spire igen fra små rod- eller stængelfragmenter. Findes populationen på et tørt sted og langt fra vandveje, kan man lade det afhuggede materiale ligge på stedet og lade det skygge på de nye skud. Er populationen i et vådt/vandigt miljø eller tæt på vandvej, skal det afklippede materiale lægges i gennemsigtige plastikposer som lukkes godt til, og afleveres på genbrugsstationen som småt brændbart (Vigtigt: Invasive arter må ikke komme i haveaffald, da det kan føre til spredning af planten, hvilket er ulovligt).

Canadisk/Sildig gyldenris

Canadisk gyldenris er en 30-150 cm høj flerårig, som er bestandsdannende og har mange små gule blomsterkurve siddende mange sammen i store ensidigt stillede blomsterstande. Stængelen er tæt korthåret foroven og glat forneden, og når gyldenris i april skyder frem, er den typisk kraftigt rødfarvet.

Canadisk gyldenris kan danne op til 300 skud pr. m², hvor hvert skud kan danne op til 10.000 frø. Planten spredes derfor let, men er også relativ let at bekæmpe.

De invasive arter af gyldenris kan forveksles med den hjemmehørende og ikke skadelige plante alm. gyldenris, som også vokser på lysåbne tørre arealer. Almindelig gyldenris bliver dog maksimalt 1 m høj, har stilkede, savtakkeblade og større blomster (6-12 mm i diameter) end sildig og canadisk gyldenris. Alm. gyldenris laver aldrig tætte, sammenhængende bestande.

I kan læse mere om gyldenris her: [Gyldenris - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](http://Gyldenris - Miljøstyrelsen (mst.dk))

Bekæmpelse af gyldenris:

Gyldenris kan gennem metoder som slåning, optrækning/opgravning eller nedgravning udryddes i løbet af en kort årrække.

Ved opgravning kan man nå langt på en halv dag, men følger man ikke op på bekæmpelsen, kan resultatet ikke ses næste år. Laver man der imod et kontrolbesøg 14 dage senere og bruger en time på at tage de planter, man overså første gang, er området næsten sikkert frit for gyldenris fremover.

Rynket rose (hyben)

Rynket rose kan kendes fra hjemmehørende vilde rosenarter på dens blade, der er rynkede, skinnende mørkegrønne på oversiden, dens store rosa eller hvide, vellugtende blomster samt de orangerøde og kødfulde hyben. Grenene er filthårede og beklædt med tynde torne og udgør især en trussel mod strandoverdrev, klithede og andre kystnære områder, der repræsenterer noget af den mest oprindelige natur, vi har i Danmark. Store rosenkrat overskygger og fortrænger den naturligt hjemmehørende flora med det tilhørende dyreliv og deres rodsystem henter næringsstoffer op som giver ændringer af jordbunden, der betyder, at de oprindelige plantesamfund ikke kan genindvandre.

I kan læse mere om Rynket rose her: [Rynket rose - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](https://mst.dk/tema/miljostyrelsen/rynket-rose)

Bekæmpelse af rynket rose:

Rynket rose er på den danske sortliste over de værste invasive arter i kategorien: ”arter, der muligvis kan udryddes lokalt, men kun vil kunne holdes nede på acceptabelt niveau på landsplan”.

Planten kan vokse med op til 1 m i diameter om året og bekæmpes ved bl.a. opgravning, optrækning, tildækning og græsning. Slåning kan være med til at minimere frøspredning, men ændrer ikke på udbredelsen. Ved opgravning er det vigtigt at få hele roden med op med alle jordstængler, og at det enten graves ned i 3 m dybde med ren jord/sand ovenpå, eller bliver brændt af eller kørt til forbrænding i tætlukkede gennemsigtige plastikposer. (Vigtigt: Invasive arter må ikke komme i haveaffald, da det kan føre til spredning af planten, hvilket er ulovligt).

